

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 forint.
Egy szám ára 8 kr. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak egész évre 3 frt. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Becsek Aladár.

Főmunkatárs: **Cs. Szabó Kálmán.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. A bélyeg díj külön minden beiktatásnál 30 kr. Nyiltér sora 25 kr.

A hirdetés és nyiltér díja előre fizetendő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

A megyeházból.

(—k) Napok futó divatja, tűnő áramlatok, ha érintik is a lelkeket, ha fölrázzák is időre-órára: soha sem egyesítik őket. Magasztos, igaz eszmék azonban nem csak lángot gyujtanak, hanem egyesítenek is — erről tett tanubizonyosságot a kétnapos vármegyei közgyűlés.

Gyönyörű szép októberi nap volt, a mi természetesen hozzájárult, hogy a vidéki bizottsági tagok még nagyobb számmal jelenjenek meg e megyénk életében oly fontos közgyűlésen.

Benn a teremben kipirultak az arczok és nemes szenvedély lángja borította el a máskülönben józan, higgadt testületet. Gyönyörű látvány volt nézni, az ember szive szinte ugrándozott örömeiben, a mint látta azt a nyugodt vitát, a melyet nem is régen hiában kerestünk e teremben, mivel ott mindig a személyi harczok áradata folyt, leszoritva, érdektelenné téve így a legfontosabb közérdekű momentumokat.

Annyi derék, jellemes ember itt ime nemesen küzd a közjó előmozdításáért. És e gyönyörű látvány nem ritka, mint a délibáb. A fellobogó láng nem oszlóka lidérczfény, hanem a házi tűzhely állandó tüze.

Milyen szép megnyilatkozása volt a helyreállott békének, egyetértésnek az alispán választás. Nem vegyült abba semmi disszoluáció, közös megállapodással, egyhangulag, ellenjelölt nélkül történt az meg, hogy a nehezen, nagy áldozatok árán szerzett és féltve őrzött béke ez által se szenvedjen a legkisebb csorbát is.

Hangoztattuk már, hogy a társadalmi életünk megmentésére és fellendülésére céljából társadalmi reformra volt szükségünk. Reformálni kellett a modern életre alkalmatlan szellemet,

mely csak a diplomától szabadalmazott munkát becsülte meg. S az erkölcsi reformnak együtt kellett járnia a társadalmi reformmal, hogy a tisztességes munkát el ne nyomhassa a tisztességtelen

Dr. *Damokos* alispánna való megválasztását egész bizonyosra vette az egész vármegye, mivel az ő személyében az összeolvaft nagy pártban megállapodás történt. Dr. *Damokos* pedig a midőn vállalkozott e mindenesetre nehéz és óriási feladatokkal járó állásra, tudatában volt azoknak a kötelezettségeknek, a melyek itt e széken reá várnak, a mire máskülönben őt férfias, komoly viselete, őszinte karaktere, egyenes lelke predestinálták.

Üdvözljük új állásában Dr. *Damokos* Andort, a kinek kezébe vannak letéve most vármegyénk közigazgatásának összefutó szálai, a melyeket aképpen kell kezelnie, hogy maradandó vívmányokat szerezzen vármegyéknak, politikai, közgazdasági, liberális és nemzeti szempontokból olyan haladást inauguráljon, a mely a hozzáfűzött reményeknek megfelelően.

A bonyolult helyzet, melyet *Hollaki* főispán e vármegyében talált, az inparlamentáris és sohasem szankcionálható erőszakos mozgalom eredménye volt. *Hollaki* Ártur már mint a kormány megbízottja megmutatta, hogy a helyzetből való kibonyolodásnak ő az alkalmas embere s mivel erre volt a legégetőbb szüksége e vármegyének, az ő designálása magától értetődőnek volt tekinthető.

Ép oly magától értetődő azonban, hogy a kibonyolodásnak úgy kellett történnie, hogy annak a politikai irányra vajmi kevés befolyása legyen. A nyugalom helyreállta tehát nem jelentette a megyei szabadelvűpárt bukását, avagy

akár csak gyengülését. A nyugalom helyreállta azt jelenté, hogy a liberális politika fölszabadult a maga érvényesítését lehetetlenné tevő illegális békóktól.

Hollaki Ártur finom érzéket tanusított, mikor a megyei ellenzékkel kereste a megértés módját, s annak pacifikálása már a rend helyreálltát jelenté, mivel a vezető osztály szerepét az biztosíthatja, ha nem kíván kizárólagos uralmat. A társadalmi osztályok története arra tanít, hogy minden osztály elgyengült, ha egymagában és ellenőrzés nélkül csinált politikát. Ellenben változatlan erővel vezetett a politikában az, a mely a tömeget magához ölelte.

Jól esik hinnünk, hogy az új elemekkel fölfrissült párt duzzad az életerőtől, önérzetes, művelt, kezdeményezésre képes, kemény meggyőződésű és mint ilyen képes lesz e vármegye érdekeit mindég hiven, önzetlenül felkarolni, ügyeit előre vinni.

E közgyűlésen volt alkalmunk erről meggyőződni, s hogy a kölcsönös tapintat, a politikai okosság és az opportunizmus, ezek a fontos dolgok, megmaradnak gyakorlatban továbbra is úgy a közgyűlési teremben, mint az életben, arra enged következtetni az a helyes vezetés, a mely immár most jó kezekben van letéve.

Október 6-ika.

Temettünk. Összekötözött, bilincsekbe vert hősök meggyilkolt tetemeit temettük. Egy félszázad óta pihennek néma sirjuk ölén, csak feljárnak úgy néha kísérteni a gyilkosokat s szemünk a könyvtől még nedves, mit értük hullatunk. És mi másodsor temettük őket.

Emlékezés élénkbe varázsolja a multat, midőn a *Tizenhárom* hőst vesztőhelyre hurcolja a gyáva csöcselék, a zsoldos hadsereg. És látjuk rémesen ég-

Hervadás.

— Őszi hangulatok. —

Itt az ősz: a hervadás. Itten járok az erdő szélén s hallgatom a szellő suttagását a gyorsan muló időkről.

Pereg a levél, hull az ágról s a futó szellő betakarja a levelekkel a letarolt földet. Az öreg erdő vén fái között hideg szél sivit végig, mintha azt sugná el a hegyek ormának, a völgyek katlanainak: temetés van. És mintha csakugyan az volna. Temetői hangulat vonul át a földön és nyomasztó érzése lassan mászik, ereszkedik. Templomi csend van itt a szabadban. Dalos madár nincsen. Elszállott; énekével nem büvöl el többé. Megyek előre, hogy hova, merre, azt elfelejtem, hisz oda jutok úgy is a célhoz. Valami bánat árnya borít el, a mint hanyatlik a fényetört napsugár s amint idehangzik a messze távolban csengő haragnak imára hívó harmóniája. Embert is alig látok. Messze tőlem a száraz kukoriczásban mozog egy pár, a krumpli földeken tarkál néhány asszony.

Fakó, elnyűtt már a földnek minden ékessége. Végtelenül jól esik, a hogy itt magamban eljárak, gondolkozni a mulandóság felől. Felemel, vigasztal az a tudat, hogy a hatalomnak, gazdagságnak, dicőségnek, fénynek csak úgy vége lesz egykoron, mint a nyomornak, kiának és szenvedésnek. Hiába igazságtalan az élet, hiába oszt kegyeket en-

nek, terheket amannak, hiába czáfolja meg léptenyomon, hogy porból lettünk, porrá leszünk, megintlen: megjön az egyenlőség a halálban. Felemel, megvigasztal az a tudat, hogy mind egyenlők leszünk odalenn, ahol nincs ugyan kéj, nincsen gyönyör, de nem is fáj semmi, semmi...

Az utolsó sugár ráveti fényét a temetőkre, hol egymás mellett sora domborul a sirhalmoknak. Bus hirdetői a soha nem szünő, örök mulásnak.

... Minden évben van tavasz, azt mondják. Nem igaz. Csak egy tavaszunk van az életben, a többi május csak arra való, hogy legyen mit visszairni. Figyeltem meg azt a különös, intenzív boldogtalanságot, amely tavaszkor győtri az embereket. Nem, nem minden embert, csak a kiválasztottakat, kiknek volt valaha egy igazi tavaszuk; s kikben ilyenkor feltámad a mohó, epedő sóvárgó, elérhetetlen vágyakozás, visszahozni azt a májust, azt a zöld lombot, azt a rózsát... oh milyen rettenetes képtelenség, oh milyen szörnyű lehetetlenség...

Emberektől, társaságtól szinte elszoktam, mert valami nagyon amugy sem szerettem soha sem őket. Olvastam egyszer valami könyvet a konzenczióális hazugságokról — minek hallgassam annak ezerféle variációját. Kerestem, sokáig kerestem az igazságot ők közöttük, de meggyőződtem arról, hogy egymást csak lépcsőfoknak használják; a míg szükség van rájuk, megbecsülik, de amidőn széles hátukon keresztül felkapaszkodhatnak — ellökik azt, többé tudomást sem vesznek róluk. Kerestem itt is, ott is,

hogy valjon csakugyan mind ilyenek-e az emberek? A vérem lobog, az agyam bódul, aztán üresség, csömör, undor és félhalál...

... Gyenge szellő suhant át a határon. Megborzadtam. Sajátságos érzés járja át lelkemet, a hogyan így ez őszi alkonyatban a tavaszra visszagondolok. Jól esik itt bolyonganom az uttalan erdőszélén s kipirult arczczal álmodom az aranyszőke haj illatos bársonyáról, kék szemeknek mélabus fényéről. E perczen semmi sem fáj, semmi sem bánt.

Aztán ismét előlről kezdődik. Elgondolom, hogy bizonyosan én is elhaladtam a boldogságom mellett, talán suroltam a karommal, talán a kezemben tartottam s csak a végén fogom megtudni, melyik volt az. Bizony, ha az ember fiatal észszel tudná, hogy a kunyhóban is lehet boldogság, menyország, de hogy kergetné azt a világos termekben. De miért is csak öreg korában tudja azt meg az ember? S ha előbb megmondják neki, miért nem hiszi el? Azt hiszem, az ember arra van teremtve, hogy eltéveszsze az életet. Hiábavalóság minden, örökkévaló csak az elégedetlenség.

Én nem tudom, hogy is van az, hát oly fontos az a szerelem, hogy az ember egészen fölolvad benne? Nincsenek-e más elemei is az életnek, nincsenek-e nagyobb célok, mint a csók és az ölelés! Hisz azok miatt, kiket szeretsz, el fogod hagyni atyádat és anyádat, mert a szeretet, amelyet az érzés és érzékiség szit, erősebb annál a szeretetnél, a

nek meredni a sötét bitófát, borzasztó ijesztőn, mikor a szél megmozdítja rajta egy-egy féltett nagyságunk, megmerevedett, elkékült, eltorzult testét. És ököbe szorítjuk ajkunk, hogy az átok ne törjön elé azok fejére, akik ezt tették. Csendesesen megindul könyünk és siratjuk a *Tizenhárom*.

Gyászolt az egész ország, apraja, nagyja, mindenki, aki magyar, Október 6-ika szerencsétlen évfordulóján. Fél század mulását láttuk, de úgy volt, mintha tegnap történt volna minden, a század legnagyobb gyalázata, mikor a mesebeli megsebzett orosz lántrugdalja a számár. Szinte hallottuk a Tizenhárom kivégzett hős sirja felett egy nemzet elhangzott jajkiáltását, hogy el tud tűrni az ég ily gyalázatot! Hősöket vittek vesztőhelyre s az áruló érdemet kapott. Bitófa annak, ki szerette hazáját, s kitüntetés annak, aki megcsalta azt. Gyászos idők gyászos végzete. És szinte látjuk omlani a martirok halálán kesergő özvegyek és árvák könyeit, kik a kiontott vértért térdelve imádkoznak, hogy ne hagyja az isten megboszulatlanul és tegyen igazságot.

Rémes sötétség között szálltak sirjukba a legnagyobbak, remény nélkül, hogy valaha virrad még egyszer s rémes lángpallást láttak lebegni a nemzet felett, mely utolsó ítéletet tart. És a halálra szánt felgyógyult kórágáról, büszke nemzet megrázta magát s lehullt testéről a reá tapadt varangy, a mely csak beszennyezte, az osztrák önkény; — és diadalt aratott hosszu szenvedés után. De az a *Tizenhárom*, akik előkészítették az utat, kik hazájuk, e szegény rablánczra vert Magyarországra felszabadításáról álmodtak oly szépet, azok nem láthatták álmok teljesülését. De sirjukon hiába gázolt végig a vad ellenség zsoldos csapata, nem tudta oly mélyen betaposni a földet, hogy fel ne támadjon a Tizenhárom szent lelke.

Feledés a multnak, kegyelet a nagyoknak! Feledjük a gyászos történeteket. Vértörést kellene állani azokon, akik elkövezték legnagyobbjaink lemeszárítását. Mint hősök haltak meg hazájukért, bár szegénytelen halálra szánta az erejében elbizakodott osztrák csócselék, de ők egy oltárra szálltak, a hol imádja őket a magyar nemzet. Felejtjük el azoknak, kik ezt tették, — úgy is szájalmasok azok, kik gyávaságukban gyilkolnak egy nemzetet, de megölni nemzetek támogatásával sincsen erejük, de szent imádattal emlékezzünk meg ő róluk, a martirokról, mert míg egy nemzet szabadsághőseinek tettein lelkesülni tud, az a nemzet hatalmas és nagy munkára képes. Ez a nemzet oly büszke, érzéseiben oly nemes, hogy meg tud bocsátani. Toldozzuk... foldozzuk a multa a fátyolt s lassan elfogunk minden gyalázatos tettet feledni, de e feledés lassan megy, mert sok minden van, amit az enyészetnek kell átengedni. Kiontott vérből a szabadság édes szövege

melynek egyedül az érzés a támasza. Hát nem különös, nem megfajthetetlen valami ez...?

... Dohos párák kelnek ki s a fű fölött halál-szag árad szerteszét. Az ős illata ez, a melynek nincsen pirosuló hajnala... Az égen költöző madár száll s sirva hívja társát. Persze ezt nem értem. Itt a hegyoldalon a közelgő elmúlás félelme látszik. Borongó az ég. A föld ugar és pusztaság, fakó zöld fű földi be megsárgult keblét. Egy sereg kóro szárad amott mindenféle gaz között; az az utolsó szál virág volt valaha, amiről már csak álmodni lehet s apró magot perget ki belőlük az ős hideg szele, a mely nem dudol már, csak zsörtölődik...

Itt künn a szabadban, a természet ölen érzi igazán az ember parányi voltát, elenyésző csekélységét. De hát tulajdonképpen miért is élünk? Hogy egész életünkön át vakon tapogatódzunk s korlátolt elmével exakt igazságokat keressünk? Úgy is van az. Mindent szeretnénk tudni és semmit sem tudunk s a mikor már mindent megtudunk, akkor már amugy sem vehetjük annak hasznát. Én már láttam haldokló embert. Végig néztem annak erős küzdelmét az életért. Láttam, hogy a megrettent arc mily gyorsan változott át mosolygóvá s a jegesedő szem a nagy félelemben miképpen nyugodott meg egyszerre. Talán e pillanatban tekintett végig az eltöltött, befutott élet színterén, a hol a kölcsönös hazugságok rongyaival takargatjuk lelkünknek meztelességét s e pillanatban látta meg a tulvilágról előtörő világosságot, amely bizonyára egy szebb és jobb életre veti sugarait... Megdöbentem.

Az őszi alkonyat korán beáll, méléző árnyak borulnak a mező hervadó és száraz kóróira.

... Az októberi szellő, amint a végig suhan a letarolt határ, elsárgult rét fölött, nem talál már kiféslett bimbót, amelyből illatot lopjon, hogy azután

zendült fel és a kiontott vér hirdette a szabadság hajnalát. Virradt a beborult ország felett s ma fényesen ragyog a szabadság napja.

A Tizenhárom megkezdett munkáját élvezzük mi mindannyian, kik hirnökei, martyrjai voltak e kornak. Ércszobor hirdeti sirjuk felett feltámadásuk, megdicsőülésük, de még ércszobornál is erősebb az, amit szívünkbe vésett a szeretet, az emlékezet. S mikor egy egész ország fájdalmas ünnepet ült Araddal együtt a vesztett nagyok felett — a fájdalomban is érzünk megnyugvást. Ott gyászolt az ország nemessége, az ország minden kérges kezű fia, ott volt az országgyűlés, a felelős miniszterium kiküldötte, — koszorúja. A mult nehéz köde, hála néked Isten, elszállott, a harag kiköltözött szívünkől s a gyászünnepből diadalünnep lett. A megdicsőült *Tizenhárom* sirja hirdeti, soha el nem mulón, hogy a magyar honszeretetében életét is áldozza a szabadságért s a magyar szabadság örökre is élni fog.

Népnevelés.

A napokban egyik kitűnő publicistánk könyvet irt a magyarság megizmosodásáról, melyben különös tekintettel van a Királyhágón tuli viszonyokra. Bekics ezen könyve, habár tulnyomóan gazdasági kérdésekkel foglalkozik, gondolkozóra ejti a komoly hazafiakat és új erőlködésekre ösztönzi közéletünk vezérférfiait fajunk erősítése és nemesítése iránt. Tudvalevődolog, hogy a porosz iskolamester verte meg az osztrákot Königrätz- és a francziát Sedán mellett. És azon korszakalkotó időtől fogva minden nemzet erőlködött azon, hogy nevelési és közoktatási ügyét tökéletesítse, előmozdítsa. Sok, nagyon sok üdvös dolog történt ez irányban minálunk is. Sőt közoktatásügyi kormányunk nem állott meg a szorosan vett iskolaügynél, de még messzebbre ható lépéseket is tett az ismeretek terjesztésére és népszerűsítésében. Az „university extension“ eszméje, a felnöttek oktatása, Wlassics miniszter kedvencz eszméje tért hódított az egész országban. Szabad lyceumok, muzeumok és ingyenes könyvtárak azon eszközök és intézmények, melyek hivatják az „university extension“ eszméjét megvalósítani és olyan köröket is az ismeretek, a tudomány s műveltség terjesztésére s befogadására maguk részére megnyerni s lelkesíteni, melyek az iskolán kívül esnek.

Ilyen szabad lyceum városunkban is létesült; az iskola és a tudomány szerény munkásai önzéstelen fáradságukkal leróni vélték a haza iránti kötelezettségüket, midőn a helybeli tanári kör kezdeményezéséből megindult szabad lyceumban megkezdtek sokoldalú, ismeretterjesztő előadásait. Fájdalom, a közönség nem pártolta a szabad lyceumot mely azután be is

szétszórja azt messze vidékek tájaira. Nehány elfonnyadt s a pázsitok szélén egy-egy letaposott őszi kikirics szeretne elbujni a félig-meddig még zöldelő fűszálak közé. Egyedül van és az egyedüllet még a virágnak is olyan unalmas e világon.

Már egészen beborult. Violaszinű felhő borítja be az ég alját s egy néhány percz mulva már csillagok miriádja ragyog rám ezüstös káprázatával. Szemem önkéntelen föltekint a magasba. Azokon tul, messze, messze, ahová az emberi gondolat nem hatolhat el, van a menyország. Így hiszi ezt a keresztény, mozlím, így hitte az ókor pogánya s a vallásos legendák, mithikus regék varázsos alakjaival népesíti be a magosságot, ahonnan szárnyatörönten hull alá a földi képzelet.

Mi van ott, ki tudná azt megmondani?...

Itt az erdő szélén egy vén fa tövébe leülök. Ide hallzik a hegy alatt elfutó kicsi hegyi patak monoton zörgése. Az éj mindjobban leszáll. Aztán valami érzete a kéjnek futja át szívemet, agyamat ez isteni csendben, soha nem érzett édes gyönyör. Az egész erdő és határ szinte ragyog az égi fénytől s az elszáradt levelek, amint a szélől egymáshoz érnek, sajátságos szép zenét hallatnak. A hold, a sok csillag leszállt a földre, oda körém; a nagy fényben, a ragyogás közt megjelen előttem fején dicsfényvel egy fehér ruhás, mosolygó leány. És a mint nézem, és a mint látom, úgy veszem észre, hogy lassan száll az ég felé, emelkedik. Lehajolt hozzám, megfogja a kezem és úgy érzem, mintha én is szállnék vele. Minden teher, mit itt lent hordtam, mintha leszakadt volna szívemről. Még távol hangzik valami hozzám, az élet — megszűnik az is. És jött az álom, gyönyörrel teljes, de véghetetlen, mely belevész az örök viágba, a melyből nincsen, nincsen ébredés.

szüntette működését. Nem hiszszük azonban, hogy a tanári kör ezen kísérlete végképen elkedvetlenítette vezérférfiainkat, mert a szabad lyceum ezen gyermekora igyszólván épen azon időbe esett, midőn a politikai harc polgártársainkat két ellenséges táborra változtatta, mely harc minden üdvös törekvést sivárrá, hasztalanná tette. Azért is meggyőződésünk, hogy a szabad lyceum eszméje most nemcsak tanáraink de közéletünk vezérférfiai anyagi s erkölcsi támogatását is kivívja. Magától értetődik, hogy a szabad lyceumnak kell, hogy szélesebb alapon szervezetet nyerjen, mely teljesen számot vet a helybeli viszonyokkal, hacsak azt akarjuk, hogy ezen intézmény meggyökerezék s virágzásnak induljon. De a „szabad lyceum“ mig nem oldja meg végképen a köznevelés kérdését, mely az iskolán kívül folytatja az ismeretek terjesztését. Sokkal fontosabb azon néposztály azon elemek nevelése és oktatása, melyek már műveltségök alacsony fokánál fogva a szabad lyceum keretébe nem illeszthetők. Mondjuk a felnöttek ingyenes oktatása. Városunk a megye székhelye; sok hivatal, 3 középiskola s még két hasonnemű intézet, sok intelligentia pontosul össze Udvarhelyt s mégis a köznép a szegényebb sorsu osztálynak nincsen eszköze s módja az ismeretek azon körén tul is mivelődni, melyre elemi iskoláztatása alatt tett szert.

Ezen eszközt megteremteni, az alsóbb szegényebb sorsu néposztálynak módot nyújtani ismereteit viszonyaihoz képest bővíteni, ez intelligens, jó módú polgártársaink de különösen közéletünk vezérférfiaink feladata. Meg vagyunk győződve, hogy az ismeretterjesztés hivatásos emberei nem tagadják meg közreműködésüket ezen üdvös cél megvalósítása körül s itt első sorban fordulunk a népnevelési egyesülethez, hogy eziránt indítsion mozgalmat, oly intézmény létesítése közül, mely a „felnöttek ingyenes oktatását“ viszi keresztül.

Utoljára a nőegyesület is magasztos feladatot teljesíthet, mely ugyan nagyobb fáradsággal jár mint a kellemes fillérestélyek rendezése, de következményében áldásdus, s a nőegyesület nemes hivatásának teljesen megfelel. Ezen cél a házi cselédek nevelése, azok ismereteinek terjesztése, hogy mint a család tagjai jobban felelhessenek meg kötelességeiknek és ezen tanítás s neveléssel erkölcsi magaslakuk emelése által méltóbb tagjai legyenek azon körnek, melyben élnek s mozognak. Nem lehet mondani, hogy mind azon eszmék, melyeket itt felvetettünk, keresztül nem vihetők; a földolog, vajjon ezen üdvös eszmék termékeny talajra s visszhangra akadnak. Mert a módozatok, a szervezet, melyekben minden eszme kifejezést talál nem leküzdhetetlen nehézség, már annál is kevésbé, mert mindazon intézmények melyekről szólottunk másutt fennállanak s üdvös voltukat napról-napra bizonyítják. —

Dr. Szilágyi Albert.

Megyei közgyűlés.

— okt 6—7.

Gyönyörű szép verőfényes őszi napon nyílt meg a vármegyei őszi rendes közgyűlés. Ünnepi hangulat uralgott a város fölött, mivel e nap volt évfordulója a gyászos 49-iki eseményeknek. A vármegyeház homlokzatán a hatalmas trikolor mellett ott lengette a szél a gyászlobogót is. A törvényhatósági bizottság tagjai nagyszámban jelentek meg a közgyűlésen s a karzaton is szép közönség foglalt helyet.

Kevéssel 10 óra után nyitotta meg a gyűlést gróf Lázár Ádám főjegyző s ősi szokáshoz híven egy küldöttséget kért kiküldeni a főispán meghívására. E küldöttségbe ajánlotta Jung Cseke Lajos apát-plebános vezetése alatt Gyarmathy Ferencz, Lántzky Sándor, Biró Áron, Szabó Albert, Szabó Gyergely és Máthé Pál tvhat. biz. tagokat.

Hollaki Ártur főispán hatalmas eljenzés közepett jelent meg a teremben s foglalta el elnöki székét. Röviden üdvözölte a biz. tagokat s a jegyzőkönyv vezetésére gr. Lázár Ádám főjegyzőt kérte föl.

Mindjárt a gyűlés elején az alispáni s azzal egy füzetben megjelent árvaszéki elnöki jelentés került tárgyalás alá. Gróf Lázár Ádám kéri azt felolvasottnak tekinteni és tudomásul venni. *Szent Királyi* Árpád az alispáni jelentésben jövőre azt a módosítást kéri tenni, hogy a jelenleg összesítve kimutatott szarvasmarha állomány községenként legyen feltüntetve. A közgyűlés tudomásul veszi, valamint tudomásul veszi Ugron Zoltánnak a cseléd kivétel ügyében tett interpellációját és javaslatát. *Daniel* Gábor indítványára a közgyűlés az aradi vértanuk iránti

kegyelete kifejezéseül a vértanuk emlékét jegyzőkönyvre venni határozza, ugyszintén elhatározza, hogy e napon a napirendből csak az alispán választás ejtetik meg. Hollaki főispán a kandidáló bizottságba *Daniel Gábor, Pálffy Dénes, Soó Gáspár, Sándor Mózes, Gyárfás Endre és Ugron Zoltán* kéri föl, majd a kandidáló bizottság határozata értelmében dr. *Damokos Andor* egyhangulag megválasztott alispánnak enuncziálja.

Dr. *Damokos Daniel Gábor, Ugron János, Szent-Királyi Árpád és Gyárfás Endre* bizottsági tagok meghívására megjelenik a teremben s az előirt esküt, melyet *Ádám Albert* tb. főjegyző, első aljegyző olvasott, leteszi, majd a következő székfoglalót tartja:

Alispáni székfoglaló.

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Ma emeltem először szót ezen nemes vármegye színe előtt — s első szavam is az eskü volt, a legszentebb fogadás, mely férfit kötelezhet. Mélyen átérzem a pillanat fontosságát, melyben ezen törvényhatóság ügyeinek vitele a vármegye pecsétjének átadásával kezeimbe tetetett le; — de átérzem a felelősség súlyát is, mely kétszeresen terhel azért, mert ezen vármegyében nem hivatkozhatom a mult eredményeire, melyek a jövő sikereit biztosíthatnák. S bár az esküvel megpecsételt ünnepélyes ígért talán mindennél erősebb is, — még is jövendő működésem tekintetében az eskünél is serkentőbb, az eskünél is jobban kötelez azon hála, melyet a ma előlegezett bizalomért ezen vármegyével szemben érek.

Sorsunk változandósága, az emberi élet küzdelmeiben folyton váltakozó esélyek nem engedték meg, hogy szolgálatomat pályám kezdetétől fogva közvetlenül ezen vármegyének szenteljem. El kellett válnom az „anyaszéktől” — de bár működésemre ez ideig más tért jelölt is ki a végzet, soha sem szüntem meg kegyelettel gondolni azon földre, melyhez a leszármazás szétszakíthatlan kötelékei kapcsolnak, sohasem szünt meg bennem a hozzátartozandóság érzete, sohasem szüntem meg székelni lenni, mert nem fájhat el a székelő vér.

Ezekből meritem az erőt azon nagy feladatokra, melyeket az alispáni állásból kifolyó jogok és kötelességek reám rónak.

Vármegyei közigazgatásunk mai szervezete az önkormányzati elvek érvényesülésére tág tért nyit: a vármegye által választott tisztviselők intézik a vármegye ügyeit, s azoknak mikénti. intézésénél a vármegye nem csupán a tisztviselők személyébe vetett bizalomra van egyedül utalva, hanem helyet követelhet magának a hivatalos bureaunkban is; befolyást gyakorolhat az egyes ügyek elintézésének mikéntjére, s jó gazdaként ellenőrizheti és számonkérheti időközönként is a tisztviselőre bizott vagyonnal, — a vármegye anyagi és erkölcsi érdekeivel való sáfárkodást.

Nem kétlem, hogy ezen vármegye ezen jogát kötelességszerűen felhasználta. Engedjék meg azonban nekem ennek dacára azon kérést, hogy a közügyek iránti érdeklődésnek a lehetőségig való fokozásával és ott, a hol erre tér nyílik, működésük hatékonyságával jövőre is lehetővé méltóztassanak tenni azt, hogy józan bölcsességük, a helyi viszonyok ismeretén alapuló tapasztalataik, irányító befolyást gyakoroljanak. Részemről mindig mély hálával és köszönettel fogom fogadni azt, ha az igazság érvényesülésének biztosítására a mód nekem ezáltal is megadatik.

Feladataink, a vármegyei közigazgatás szervezetének tagozataihoz képest, a községi, járási és vármegyei központi közigazgatás kívánalmai szerint csoportosíthatók.

Ezek közül talán a legnagyobb fontossággal bír, létérdekeinket a legmélyebb gyökerében érinti a községi közigazgatás. Tagadhatlan tény, hogy vagyoni, családi, kulturális, egészségügyi, gazdasági, ipari és még számos törvényeink legnagyobb részének közvetlen végrehajtása a községi közegek kezeibe van letéve. A községi jegyző az, a kinek működése a legáldásosabb, de a legrombolóbb is lehet. Az ő működése az, mely visszatükröződik a község helyzetén. Minden község Magyarország testének egy darab része — a községi jegyző az, kitől azon testrész funkcionálása és életképessége nagyrészt függ. Épen azért kiváló sulyt kell fektetni azok működésének irányítására, s a mint teljes támoztásomra számíthat mindenik, ki helyét becsület-

tel, szorgalommal, pontossággal megállja, — ép úgy nem fogok habozni a törvény teljes szigorát alkalmazni azon esetben, ha visszaéléseket tapasztalnék. De kiváló sulyt kell hogy fektessék a költségvetések és számadásoknak, mint a községek vagyoni főmérőjének ellenőrzésére is. És ez megint egy pont, melynél a tkts. törvényhatósági bizottság tagjainak szives közreműködését kérem kell. A községi számadások elkészítésénél a képviselőtestületben való elnöklésre a bizottság tagjainak a törvény jogot ad. Tekintsük e jogot lelkiismeretbeli köteleységnek, s hiszem, hogy a kötelességteljesítés üdvös hatása elmaradni nem fog, s ha egy csapással nem is, de lassan-lassan érezhetővé fog válni a helyzetnek az egész vonalon való szükségszerű javulása.

Jelenlegi szervezetünk mellett a járási hatóságok azok, melyeknek elsőrendű fontossággal bíró kötelessége az ellenőrzés s főként a főszolgabíróra nézve, a helyszínén a községekben való személyes megjelenés. Igaz ugyan, hogy e tekintetben a bürokratizmusnak folytonos növekedése s másfelől a szolgabírói személyzet létszámának csekély volta és kiterjedt területi jogköre a helyzetet felette megnehezítik, remélhetőleg azonban, hogy úgy az írásbeli felesleges teendők apasztásával s a tisztviselők személyzeti viszonyainak sikeres rendezésével ez a nehézség elhárítható lesz. Szükséges ez azért, mert szerény véleményem szerint csak az a főszolgabíró képes felismerni községeinek minden gondolatját, csak az a főszolgabíró azonosíthatja magát teljesen járása érdekeivel, csak az a főszolgabíró forrhat össze népével, aki folytonosan közöttük, ugyszólva bennük él.

A vármegyei központi igazgatás azon fókusz, melyben a vezető szálak egy csomóba összefutnak s a hol a kormányzati teendők a maguk teljességében lépnek előtérbe. Innen kell kiindulni azon világító sugárnak, mely a közigazgatás legelrejtettebb szövevényeibe is behatolva, éltető meleget áraszt, de egyuttal utmutatást is ad. Ennek elérhetésére a magam részéről kötelességemnek fogom tartani, minden alkalmat felhasználni arra, hogy ezen vármegye speciális érdekeit közvetlen tapasztalatok útján ismerjem meg s ez által úgy az irányító intézkedések helyességét, mint az egyes ügyeknek pártatlan igazságossággal leendő elintézését biztosítsam. Ezen célokom elérése szempontjából kérem kell a vármegye közönségét, hogy a mennyiben bárkinek a hatósági jogkörömhöz tartozó ügyekben akár panasza merülne fel, akár intézkedésre volna szüksége, méltóztassék teljes bizalommal fordulni hozzám. Részemről ígérem, hogy a hozzám utalt ügyekben mindenkor személyválogatás, rangra, vallásra vagy politikai pártállásra való tekintet nélkül, kizárólag törvényeink és szabályrendeleteinknek megfelelően fogok eljárni.

Miután pedig mindannyian emberek vagyunk s így tévedéseknek is ki lehetünk téve, méltóztassanak azon kérést is megengedni, hogy a mennyiben akár a magam, akár tisztviselő társaim részéről hiba követtetnék el, szives figyelmeztetésekkel és felvilágosításokkal módot adni méltóztassanak arra, hogy azok mielőbb helyrehozassanak. Mert valamennyiünknek, kik itt vagyunk, csupán csak egy célunk lehet: szolgálni ezen nemes vármegye érdekeit lankadatlan, kitartó munkássággal, oldalutakat nem ismerő feltétlen becsületességgel, pártatlan buzgósággal és igazságszeretettel, hogy Magyarországnak ezen vihatatlan védbástyája, a székelység, nagy nemzeti multjához mindig méltó maradhasson. (Hosszantartó éljenzés.)

A többször helyesléssel kísért programmbeszéd befejeztével *Hollaki* főispán a holnapi gyűlést — tekintettel a sok és fontos tárgyra — javasolja reggeli 8 órakor megkezdeni (Helyeslés). Végül köszönetet mond a közgyűlés tagjainak higgadt, egyértelmű megállapodásáért s a gyűlést bezárja (Éljenzés).

Szombaton, 7-én nyolcz óra után kevéssel nyitja meg a gyűlést *Hollaki*, a mely után gr. *Lázár* főjegyző a tegnapi gyűlés jegyzőkönyvét olvassa föl, a mely csekély módosítással hitelesített határoztatik. *Németh* Albert főszámvevő a 24 pontu póttárgysorozatnak a főtárgysorozat megfelelő pontjai mellé való felvétele iránt tesz javaslatot. A gyűlés dr. *Damokos* alispán indítványára a választásokkal kezdődik. Az ifj. *Jakab* Gyula pénztári tisztnek lemondásával megüresedett állásra egyhangulag *Dobay* Zoltán lett megválasztva. A kilépő 5 közgyűlési bizottsági tag helyére 1900., 1901. évre titkos szavazás útján br. *Kemény* Béla, *Gyarmathy* Ferencz, *Ugron* János, *Jung-Cseke* Lajos és *Bedő* Ferencz lett megválasztva. A tárgysorozat 6-ik pontja alá volt felvéve a vár-

megye jövő évi költségvetésének tárgyalása, amelyre a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

Ezzel kapcsolatosan került tárgyalás alá lapunk szerkesztőjének kérése, melyben az „Udvarhelyi Hiradó“-t kéri vármegyei hivatalos lappá elfogadni, melyet az állandó választmány pártolólág terjesztett elő. Dr. *Damokos* alispán ez ügyben egy közvetítő indítványt tett, amennyiben nem tartja helyesnek a hivatalos rendeleteknek jelen alakbani kiadását, hanem úgy gondolja a kérdést legjobban megoldottnak tekinteni, ha a hivatalos rendeletek a lap melléklete képpen lesznek a községeknek megküldve. Azonban, mivel ilyen alakban az költségesebb volna — a közgyűlés általános helyeslése közepett — úgy oldja meg a kérdést, hogy a szerkesztőkkel érintkezésbe fog lépni s az előnyösebb ajánlkozónak lesz a kiadva.

A tárgysorozat, mely összesen 102 pontból állott, letárgyalása fél egy órakor végződött az elnökfőispán éltetésével.

Ujdonságok.

Olvasóinkhoz. Az új évnegyeddal szemben lapunkat főlöszleg sok szavakkal ajánlani az olvasónak. Megmondtuk már, hogy az olyan bizonyítvány, melyet maga állít ki a lap maga mellett, nem sokat érhet okos olvasó előtt. Egy lapot hosszabb időn a magatartásából lehet csak alaposan megítélni, épp úgy, mint a barátot. Annyit már eddig is bebizonyítottunk, hogy függetlenek vagyunk minden irányban s célunk a közérdeket úgy szolgálni, a mikép a magyarság erősödése kívánja. Komoly törekvésünkben a közönségnek minél élénkebb, frissebb, megbízható és tisztességes hangon irt lapot adni, nem fogunk lankadni ezután sem, sőt a közönségnek lapunk iránt példatlanul megnyilatkozott rokonszenvét kettőzött szorgalommal kívánjuk kiérdemelni. — Az előfizetési és megrendelési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

Esküvő. Dr. *Bedő* Sándor ügyvéd, Udvarhelyi vármegye tb. főügyésze folyó hó 28-án tartja esküvőjét D. *Nagy* Gizi kisasszonnyal, D. *Nagy* János ügyvéd és felesége *Sombory* Matild kedves leányával Maros-Vásárhelyen.

A szabadelvűpárt értekezlete. A vármegyei őszi rendes közgyűlést megelőző napra, 5 ére, hívták egybe a mult hó 24-én, az alispán választás előkészítése céljából tartott bizalmas-értekezlet megbízottjai: Br. *Kemény* Béla, *Jung-Cseke* Lajos és *Sándor* Mózes a törvényhatósági bizottság tagjait, az alispáni állás betöltése érdekében szükséges kijelölésért. Az értekezletet Br. *Kemény*, a szabadelvűpárt elnöke négy órakor nyitotta meg, melyen meghívásra Dr. *Damokos* Andor, az alispánjelölt is megjelent, s röviden jelezte azt az irányt, a melyet megválasztása esetén követni fog. A 6-iki közgyűlés tárgysorozatához szólalt fel Dr. *Daniel* Gábor képviselőházi alelnök és országgyűlési képviselő, s indítványozta, hogy a holnapi napról a közgyűlést, tekintettel az október 6-iki gyászos évfordulóra, a törvényhatósági bizottság halassza szombatra. Hasonló szellemben beszélt Dr. *Török* Albert, aki úgy kívánta azt módosítani, hogy ez elnöki megnyitó után vétessék tudomásul az alispáni és az árvászéki elnöki jelentés, ejtessék meg, a tárgysorozatól eltérőleg, az alispán választás, a mely után vétessék egy indítvány, hogy az napra a gyűlés függesztessék föl. Többek hozzászólása után az értekezlet ez utóbbi indítványt fogadta el. — Délutáni öt órára voltak összehíva az udvarhelymegyei és városi szabadelvűpárt tagjai az ujonnan kidolgozott alapszabály megvitatására és elfogadására, a melyet azonban az értekezlet elhalasztott.

Egyházi ünnepély. Az udvarhelyi ev. ref. egyházmegye, püspöki egyházközség és kollegium együttesen néhai *Szász Domokos* püspök emlékére Székely-Udvarhelyt, ma délelőtt 10 órakor, a templomban isteni tiszteletet tart, melyre a közönség tisztelettel meghívatik. *Az emlékünnepe sorrendje:* 1. „Invokacio“. 2. „Ének.“ XC. zsolt. 1-ső vers. 3. „Gyászdal.“ Erkeltől, éneklí a városi dalkör. 4. „Ima.“ Mondja *Bedő* Ferencz főjegyző. 5. „Részlet Rinaldó“-ból. Éneklí orgonakiséret mellett a koll. ifjusági dalkör. 6. „Emlékbeszéd.“ Tartja *Fejes* Áron tanár. 7. „Air“ Goldmarktól. Fuvola-solo orgonakisérettel. 8. „Záróima.“ Mondja *Menyhárt* András, esperes. 9. „Ének.“ XC. zsolt. 2 ik vers.

Vértanuk ünnepe. Pénteken volt félszázados évfordulója a magyar nemzet legszomorúságosabb napjának. Nagy idő, hosz idő. Hosszu ideje a gyásznak, de még sem elég a feledésre. Könnybe

borult emlékezetünk odajár mindenha az aradi Golgotán egykor felállított bitófához és mély megilletődéssel borul le azon a helyen, a hol négy magyar tábornok golyótól kiontott vére hullott a fekete földre. Az aradi kálvária keresztfái elporladoztak és a földben nyugvó félistenek csontjai porrá váltak. De emlékeket őrizi a nemzeti kegyelet, mely örökké virrasztva, dicsfényt von a mátyások sírja fölé. Mig magyar él a hármás bérczek honában, mig magyar sziv dobog a véráztatta földön: addig szent lesz ez a nap itt: egy megölni szándékolt nemzet vértanuinak ünnepén. Városunk középiskoláinak önképzőkörök délelőtt ülték meg szép ünnepélylyel e nagy nap évfordulóját, mig délután a Dalegylet rendezett nyilvános ünnepélyt, ilyen sorrenddel: 1. Erkel „Hymnus“. Énekelte az iparos dalegylet. 2. Szavalt dr. Nagy Lajos. 3. Huber Csataladát énekelte az iparos dalárda. 4. Alkalmi beszédet tartott Gáspár István tanár. 5. Káldi Rákóczi emlékezetét énekelte az iparos dalárda. 6. Szavalt Fodor Boldizsár. 7. Schumann Élő őseink hazáját énekelte a dalárda. — A főreáliskola Eötvös-önképzőkörre ünnepélyének műsora ez volt: 1. A hymnus énekelte az ifjuság. 2. Ima, Váraditól. Előadta Radnai Oszkár 8. o. t. 3. Október 6-ika, Ábrányitól. Szavalt Loschdorfer Aladár 6. o. t. 4. Beszédet tartott Szalay Béla 8. o. t. 5. Emlékezés a vértanukra című felolvasást tartott Debiczky Mihály 8. o. t. 6. Október 6-ika, Váraditól. Szavalt Keresztes Mihály 7. o. t. 7. A szótartot énekelte az ifjuság. — Ünnepélyt tartott a róm. kath. és ev. főgimnáziumok önképzőkörök is.

Tisztelgések az alispánnál. Dr. Damokos Andornál, alispánna történt megválasztása alkalmával, 6-án délben a vármegyeház kistermében tisztelgett a vármegyei tisztviselői kar. A tisztviselők érzelmeit gróf László Ádám főjegyző tolmácsolta, mire Damokos alispán röviden válaszolt s köszönetét fejezte ki a jókívánatokért. A tisztviselők után a körjegyzők fejezték ki hódolatukat az új alispán előtt Ráduly János elnök által, amire az alispán röviden válaszolt s felemlítette, hogy jó közigazgatást csakis a körjegyzők odaadó munkálkodása által érhetünk el. Majd mindenikkel egy pár barátságos szót váltott s ezzel az aktus véget ért.

A Korcsolya-egylet választmányának t. tagjait a ma délelőtt 11 órakor Dr. Kovács Mór elnök ügyvédi irodájában megtartandó v. gyűlésre van szervecsém ez uton tisztelettel meghívni. Az egyleti titkár.

Az erdélyi róm. kath. status-gyűlést, mint értesülünk, f. hó 25-ik napjára, Kolozsvárra hivta össze Mailáth gr. püspök „azon alapon és jog erejénél fogva, melyet a status-gyűlés számára ősi törvényeink, királyi rendeletek, évszázados gyakorlat s ujabban ő felségének 1867. évi aug. 19-ikén kelt elhatározása biztosítanak.“ A gyűlés tárgyai lesznek: az igazgató-tanács évi jelentése; intézkedés a titkári állás betöltésére, illetve a status gazdasági ügyeink ellátására nézve; a kolozsmonostori uradalom egy részének a kolozsi kincstári birtokkal való elcserélése iránti szerződés, valamint a kolozsmonostori uradalom és a kolozsi birtok bérleti szerződés-tervezeteinek bemutatása és a kilépő igazgató-tanácsosok helyeinek szabályszerű betöltése.

Az ujonczbál, a hozzá fűzött szép reményeknek mindenben megfelelt. A lehető legjobb kedv, szép közönség, nagy jövedelem képezték alkatrészeit. A bevétel 126 frt 90 kr volt, míg a kiadás 96 frt 05 krt tett ki s így az agyagfalvi Székely-emlék javára 15 frt 85 kr, míg az Iparos-kör könyvtára javára 15 frt jutott. Felülfizetésekből befolyt 17 frt 90 kr.

Mátyás király szobra. Kolozsvárról értesítettek, hogy a Mátyás-szobor már közel van a befejezéshez. Szvacsina Géza polgármester a fővárosban a Mátyás-szobor alkotójának, Fadrusz Jánosnak műtermében járt és megtekintette a készülő művet. Most már csak az öntési munkálatok vannak hátra, úgy hogy a jövő év tavaszán már meg lehet kezdeni a szobor talapzatának felállítását s a leleplezés a nyár folyamán akadálytalanul megtörténhetik.

A király nevenapja. A király nevenapját városunk közönsége a szokásos ünnepek között ülte meg. Kilencz órakor kezdődött a felvonulás a templomba. A templom padsorait előkelő, diszes közönség töltötte meg. Megjelentek az istentiszteleten a törvényhatóság, a hivatali testületek, a tanári karok. Az egyes középületek nemzeti zászlókkal voltak diszítve.

A pinczeszövetkezetekről czímmel utmutatást irt a szállósgazdák részére Zigányi Zoltán felsőkeresk. isk. tanár és Boros Károly a „Borászati La-

pok“ szerkesztője, arra nézve, hogy miképpen lehet bortermésüket pinczeszövetkezetek útján jobb áron értékesíteni, és mi módon lehet az ilyen szövetkezeteket megalakítani. Az érdekes munka a földművelésügyi miniszter által díjazott pályamunkákból lett összeállítva, s egyben mintáját is adja egy pinczeszövetkezeti alapszabálynak. Az érdekes füzet mintegy négy nyomtatott ivre terjed s díjmentesen szereshető meg.

A szövetkezeti biztosítás és a kormány. A belügyminiszter az összes törvényhatóságokat a következő körrendelettel hivta fel a gazdasági egyesületek országos szövetsége által a szövetkezeti biztosítás ügyében megindított akció támogatására.

„A gazdasági országos szövetsége mult évben tartott nagygyűlésében elhatározta, hogy egy biztosító szövetkezet alakít s azon kérdéssel fordult hozzám, hogy ezen biztosító szövetkezet érdekében megindított országos mozgalmat támogatásban részesítem. Minthogy részről teljesen helyeslem azt, hogy az elemi károk elleni biztosításban a szövetkezeti eszme érvényre juttassék és ily intézményeknek kellő alapszervezet és vezetés mellett leendő létesítésétől rendkívül üdvös eredményeket várok, készséggel teszek eleget a szövetség kérelmének s midőn a törvényhatóság figyelmét a szövetség által kezdeményezett mozgalmakra felhívom, abbéli várakozásomnak adok kifejezést, hogy a biztosító szövetkezet létesítését hathatós támogatásával előmozdítani fogja s annak fejlesztéséhez és terjesztéséhez saját hatáskörében meleg érdeklődéssel hozzá fog járulni. A miniszter helyett Széll Ignác s. k. államtitkár.“

Szemből azzal az illetéktelen támogatással, melyben még nem is oly régen a biztosítási kartell részesült, ez a belügyminiszteri intézkedés azt jelenti, hogy a biztosítási ügyet most a kormány nem a fejlődélmélettel egy módjának tekinti, hanem abban meglátja a gazdasági és szociális mozzanatot, a mi csakis a szövetkezeti biztosítással valósítható meg.

Dalestély terített asztalok mellett. Mint már említettük a sz.-udvarhelyi Dalegylet ma este a „Budapest“ szálloda éttermében, terített asztalok mellett, pártoló tagjainak tiszteletére ingyenes dalestélyt rendez, melyre minden dalkedvelő műbarátot szivesen meghí. A műsor a legszebb darabokból van összeállítva, melybe kurucz dalok is vannak felvéve. Az estély 8 órakor kezdődik.

Halálozás. Folyó hó 3-án hunyt Szentés Mártonné Keszler Anna rövid szenvedés után. A megboldogult temetése 5-én történt meg a r. kath. vallás szerint. Halálát férje Szentés Márton, gyermekei Gyula, Jenő, Dénes és Károly, ugyszintén a nagyszámu rokonság gyászolja.

Vásárnapja. A városunkban 4-én megtartott országos vásár elég látogatottnak volt mondható, dacára ennek a kereslet lanyha volt. Sátorral volt az egész felsőpiactér beborítva, ami a közlekedést nagyban akadályozta s többször a szó szoros értelmében megakasztotta. Az idegenek nagyban panaszkodtak az árak nyomottságán ami a nagy konkurencziának volt tulajdonítható. A téli ruhaneműekben nem volt meg az a kereslet, mint ahogy azt remélték, amit a pénzsűkinek lehet felróni.

Színházi műsor. Ma, vasárnap II-ik bemutató előadás „Ördög mátkája“ népszínmű. Hétfőn, bérlet kezdetül „Mozgó fényképek“ bohózat. Kedd „Becs-telenek“ dráma. Szerda „Egy nap a paradicsomban“ énekes bohózat. Csütörtök „Családi örömeik“ vigjáték. Péntek „Zónaelőadás“. Szombat „Gésák“ operette. Vasárnap „Czigányszerlem“ népszínmű.

Rablás. Vasárnap, okt. 1-én este 10 órakor történt, hogy a Sorbán-féle korcsmába pihenni tért Kányai Lajos csik-delnai földműves két testvérel. Alig feküdtek le, nemsokára az egyik testvér arra ébredt fel, hogy valaki a szomszéd szobában alvó testvére ruhájával bajlódik. Természetesen azonnal átszaladt s lármát csapott, mivel a testvéreknél, vásárnapja lévén, meglehetősen mennyiségű pénz volt. A lármára a tolvaj az ablakon át elmenekült, de a felriadt testvér nyomban üldözésére sietett. Alig értek azonban a Barompiacz-térre, az elszánt rabló megfordult s üldözője felé lött. A golyó Kányának a nyakát találta s menten összeesett, míg ő az alatt elmenekült. A sebesültet a kórházban ápolják. Az ismeretlen gonosztevő ellen a körözést megindították.

Emléket az agyagfalvi rétre! Az agyagfalvi réten felállítandó Székely-emlék javára ujabban adakoztak, nyugalmazott adófelügyelő Szakács Károly és neje 2 frt, Török Ferenc gyűjtőívén 4 frt, László István honvédszázados gyűjtőívén 5 frt 30 kr, az 1899. évben besorozott városi ifjak által okt. 1-én tartott ujoncz-bál tiszta jövedelméből, elnök Becsek Aladár által 15 frt 85 kr, Péter János gyűjtő ívén 1 frt 45 kr, dr. Zakariás János gyűjtő ívén 1 frt, özv. Fehérvári Lajosnéól 1 frt, összesen 30 frt 60 kr. Ezt hozzáadva a már begyűlt 887 frt 13 krhoz,

az alap összege tesz 917 frt 73 krt. Fogadják a nemesszívü adakozók hazafias adományukért a végrehajtó bizottság hálás köszönetét. Ferenczi János vgh. biz. pénztárnok.

Üzleti válság Romániában. Romániában a kedvezőtlen aratás következtében a kereskedelmi viszonyokban válság támadt. Az üzleti forgalom nemcsak hogy nem javult, hanem általánosságban még inkább rosszabbodott, olyannyira, hogy a legelső cégek sem tudnak kötelezettségeiknek eleget tenni. A peres felek legtöbbször bíróságon kívüli egyezségekre törek-szenek, mire a legtöbb hitelező rá is áll, mert a törvényes eljárás hosszadalmas, költséges és sok esetben hiábavaló. A vidéken a pénzbeszedés majdnem lehetetlen. Minden üzletkötés veszteséggel járhat s ezért nem figyelmeztethetjük eléggé a hazai érdekelteket, hogy az üzletkötések és hitelezések előtt a beható és megbízható hitelértékesítések beszerzése mennyire kívánatos. A megóvatolt váltóadósok közt kevés a földbirtokos; annál inkább tartanak azonban attól, hogy szeptember és október hónapokban a fizetésektelenség éppen ez utóbbiaknál mindinkább terjedni fog, mert ez időre esedékes a gazdák üzletkötéseiből eredő kötelezettségek. Mind több és több fizetésektelenség fordul elő és azért nagy aggodalommal tekintenek a téli időszak elé.

Gazdasági kiállítás.

Tegnap, 7-én nyílt meg az Udvarhelymegyei gazdasági egyletnek a 100 holdnál kisebb területtel bíró gazdák részére rendezett általános kiállítása.

Tagadhatatlanul szerencsés gondolata volt az Udvarhelymegyei gazdasági egyletnek, illetve dr. Gyarmathy Dezsőnek, mint az egylet titkáranak a tegnapi gazdasági kiállítás rendezése, mivel e törekvésben a megye emelését látjuk megnyilatkozni.

De tulajdonképpen a mezőgazdasági kiállításoknak a vidéken van a helyük és kiváltképpen itt minálunk. Itt, ahol a kis embert a maga szerény termékével vissza nem riasztja a költség, el nem választja a távolság, de már azért is, mivel itt nyilatkozhatik meg igazán a kiállításoknak oktató, nevelő hatása. Annnyival is inkább, mivel a mezőgazdasági kiállítások mindig jó hatással vannak arra, hogy a gazdátársadalomban az összetartozandóság érzületét erősítsék. A mire pedig nagy a szükség.

A megyénkben eddig rendezett kiállítások rendszerint csak részleges kiállítások voltak s így szűkebb körü bemutatói lehettek vidékünk termelésének, mert nem volt meg az a kapocs, nem volt meg — valljuk be őszintén — az az ember, aki egész megyei érdekltségbe foglalta volna össze a mezőgazdaságot. Ezt a köteleket teremtette meg dr. Gyarmathy s ennek a visszatükröződését észlelhetjük abban a rokonszenvenben, amelylyel e kiállítás megyeszerte találkozott.

Általános érdeklődéssel vett abban részt a gazdátársadalom, amelyben természetesen a helyreállott megyei békének is nagy érdeme van s ennek a kiállításnak nyoma fog maradni nem csak azzal, hogy a termelésre, az értékesítésre nézve annyi becses tanulságot szolgáltatott, hanem bevésődik gazdasági történelmünkbe ez a kiállítás kitörülhetetlen éles vonásokkal.

Tanultak a gazdák egymástól a kiállításon. Instrukтив hatása lesz ennek nemcsak a termelésre nézve, hanem különösen abban, hogy a gazdaközönség a kiállítás tanulságai alatt ki fog bontakozni abból a partikulárizmusból, amely azt a hitet gerjesztette, hogy a mezőgazdaság nem foglalható olyan általános érdekltségbe, mint az ipar és kereskedelem, amelynek az erősségét, a folytonos haladását éppen az biztosította, hogy nemcsak bent az országban találta meg e közös érintkezési pontokat, hanem kozmopolitizmus térfoglalásával a világ minden részéből segítséget kapott.

Jól esik látnunk. Kezdi tudni, érezni ezt a gazdaközönség. Keresi az egymással való érintkezést, a miből a közös érdekek s a közös ellenségek felismerése származik, valamint kifejlődik az életnek az az ösztöne, a mely az eltiprásnak kitett lények utolsó pillanatában támad fel.

Sok oldalú haszonnal járt e kiállítás. Bemutatta a megyei mezőgazdasági fejlettséget, szemléltető oktatást adott annak fejlesztésére s közvetíti a gazdaközönség társadalmi érintkezését s így meg fogja teremteni a még mindig hiányzó szolidaritást.

Ez a felfogás vezette a kiállítás rendezőit, annak résztvevőit.

És hogy e fényes és szerény akció sikerült: abban elismerés illeti azon faktorokat, akik ennek a megyének az igazi gazdasági életműködését ismer-
vén, áldozatkészségükkel, munkájukkal megteremt-
ték az I-ső megyei általános kiállítást Székely-Ud-
varhelyen.

Az állatkiállítás csak egy napig tartott, míg a
terménykiállítás kedd estig lesz nyitva. Megtekintése
ingyenes.

Felhívás olvasóinkhoz.

A nemzeti kegyelet, mely Petőfi Sándor dic-
teljes halála 50-ik évfordulóján az országos ünne-
p-
lésekben oly fényesen nyilatkozott meg, most törek-
szik megmutatni mély és szilárd jellemét az által,
hogy legnagyobb magyar költőnk nevének, ereklyéi-
nek, művei dicsőségének, eszméi világgá terjedésének
egy díszes csarnokot kíván emelni, díszül a főváros-
és az egész országnak: a „Petőfi-Ház”-at.

Tudvalévő már igen tisztelt olvasóink előtt is,
hogy a kormányzat, ép úgy mint a főváros, egyként
sietett magáévá tenni a „Petőfi-Ház” eszméjét, mert
a nemzeti élet e kiváló zászlóvivői azonnal átlátták,
hogy ennek megvalósítása nem pusztán kegyeleti tény,
hanem a mily fennkölt, szintoly gyakorlati becsü
kulturpolitikai követelmény is, a nemzeti közműve-
lődés erőteljes fejlesztésére.

Pantheon emelni egy világhódító magyar költői
alak és irodalmi eszméi propagálására: ez a leg-
győzelmesebb hódító politika, mely csakis elismerést
és barátokat szerez nekünk az egész művelt Nyugaton,
de gáncot vagy ellenségeskedést nem szülhet sehol.

Ehhez a kulturpolitikához — magyar kormány
és Budapest székesfőváros után — hozzá csatlakozni
a magyar nemzeti társadalomnak is elengedhetetlen
erkölcsi kötelessége.

Hisz Petőfi az ő fényes költői szellemének
örökbecsü kincseivel a magyar nemzet összességét
ajándékozta meg, illő hogy e nemzeti közkincsnek
és az ő kegyeletos emlékezete, a magyar nemzet
együttös áldozatkészségéből létesülő „Petőfi-Ház”-
ban leljenek örök otthonot!

Egy magyar szívü, bár még német ajku község
hazafias vezérembere, a „Petőfi Ház” alapjához pénz-
adományával ekként járul: „A Petőfi-Ház létesítésé-
vel a magyar nemzet önmagát becsüli meg!”

Bár jól tudjuk mi, hogy a magyar társadalom
hazafias áldozatkészsége sok oldalról van igénybe
véve, de számíthatunk ezuttal is tisztelt olvasóink-
nak nemes ügyek iránt mindig megnyilatkozó áldo-
zatkészségére. Nem kívánjuk mi, hogy ki-ki erején
felül áldozzon, de kérjük, hogy mindenki erejéhez
mértén hozza meg ez alkalommal, ha mindjárt fillé-
rekben is, igaz hazafiai áldozatát, hogy majd a
„Petőfi-Ház” alapkövetésénél elmondhassuk: „Épi-
tette az egész magyar nemzet!”

Mai nappal tehát rendszeresen bevezetjük a
gyűjtéseket a „Petőfi-Ház” javára olyképp, hogy a
befolyt hazafias pénzadományokat lapunkban nyilván-
osan és névreszólan nyugtázzuk és azokat minden
hó végével a kezeléssel végleg megbízott „Pesti
hazai első takarékpénztár”-hoz szolgáltatjuk be.

Ismételjük *Jókai Mór és Bartók Lajosnak* ez
ügyben nem régen a magyar nemzethez intézett lel-
kes szövege e jellemző szavait: „Nem egy-egy nagy
erszény ezrei, hanem ezrek fillérei segítsék felépíteni a
Petőfi-Házat!”

Hazafias tisztelettel

A szerkesztőség.

Színház.

Ismét megnyílt a mi színházunk kapuja is. Ez
alkalommal ez évben immár harmadszor. Bizony ez
elég szokatlan látvány a mi derék, kicsiny városunk-
ban, mivel e rendkívüliséghez nincsen hozzászóva
műpártoló közönségünk, annyival is inkább, mivel
már az első társulat debutja látszólag tönkretette
ez évre a bizalmat s ugyancsak igyekeznie kell a
Romvári Váradai társulatának, hogy leküzdje azt az
indolenciát, a melyet elődje hátrahagyott.

Ez évben most másodszer figyelmeztetjük erre
a társulatot, mivel e tavaszon már egyszer volt al-
kalmunk a Romvári társulatához, hanem bizony ak-
kor neki a legjobb igyekezet dacára sem sikerült
megküzdeni azzal a közönséggel, a melylyel őt a köz-
önség fogadta, amelynek egyedüli oka kizárólag a
Baranyai szintársulat tiz hetes szezonja volt.

Nagy buzgalommal és bizalommal fogott hozzá
a társulat, hogy a közönségnek egy néhány hétig

művelzetet nyújtson. A szép októberi napokban, a
mikor még minálunk nehéz a közönséget a színházba
csalogatni, husz előadásra bérletet nyitni a merész-
ségek közé tartozik. Romvári igazgatónak ilyenmü
vállalkozását már csak azért is elismerés illeti, Ter-
mészetes, hogy jelen esetben nem szabad tulságos
követeléseket támasztanunk már csak azért sem,
mivel az a milió, ahol a színház van határozottan a
jó izlés rovására megyen. No természetesen annak
kizárólag csak mi vagyunk az okai, hogy egy tűz-
veszélyesség is kényelmetlenség hírében álló terem-
ben folynak az előadások, ott volt kénytelen felütni
tanyáját, jobb hiányában, a társulat.

Tény az, eltekintve a tavaszi szezontól, hogy
Romvári társulata szerencsés konstelláció alatt ér-
kezett városunkba s ha a társulat az ígéreteknek
meg fog felelni, úgy már azt nemsokára méltányolni
fogja műpártoló közönségünk.

A társulat drámai-, vígjáték-, népszínmű- és
operette-előadásokra van szervezve. Személyzete kö-
vetkező:

Műszaki személyzet: Romváry V. Lajos, igaz-
gató. Hidassy Kálmán, művezető-rendező. Mátray
Margit, karmesternő. Keller Antal, ügyelő. Mihocsa
K., szabó. Rózsa István, kellékes 2 segéddel. An-
talfy A., festő. Özv. Dergán Antalné, pénztárnoknő.
Németh F., sugó. Baki Antal, disztó.

Előadó személyzet: Nők: Csatay Irma, op. és
népsz. énekesnő. Zöldy Hermin, op. és népsz. éne-
kesnő. Geröffy Ilona, hősnő és társalgási. Lőrinczy
Erzsike, drámai szende és társalgási. Lendvay Ferike,
naiv és társalgási. Cz. Báthory Rózsi, drámai anya-
színésznő. Frank Lenke, komika. Lőrinczy Aranka,
Hunyady Ella, Borzásy Rózsika, R. Sággy Rózsika,
Kosztka Mathild, Bárdi Jánosné, segédszínésznők és
kardaloknők.

Férfiak: Hidassy Kálmán, op. buffó naturburs
komikus. Szitay László, operette és népsz. énekes.
Rákos János, apa- és jellemszínész. Makay Elemér,
szerelmes és bonviván. Keller Antal, kedélyes apa
és jellem. Iró Ágoston, segédszerelmes. Petre Fe-
rencz, komikus és énekes. Bárdi János, Ludvig Pé-
ter, Sztahó Lajos, Baki Antal, Tomory Jenő, Soós
Károly, segédszínészek és kardalosok.

Előadandó darabok: A halász szeretője, Czigány
szerelem, A falu szépe, Hajnai harangszó népszín-
művek. Az első vihar, Örült-e vagy szent, Ma-
rianna, Sárdi ház színművek. Béni bácsi, Hálóko-
csik ellenőre, Dr. Pepi, Gavant Minard és társa,
Aranykakas, Fekete vér vígjátékok. Gyurkovics
leányok, Vasuti baleset, Egy nap a paradicsomban
énekes bohózatokat. Lili, Rip van Winkle, Gésák, A
tüzoltó, Jáfet 12 felesége. Bibliás asszony operettek
és Sulamith keleti opera.

Bérleti helyárak a 20 előadásra: támlás- és
oldalszék 16 frt, zártzék 12 frt.

Tegnap, szombaton bemutató előadásul *Prolog*.
Petőfi halálának 50-ik évfordulójára írta Jókai Mór;
Petőfi Sándor, színmű ujdonság 1 felvonásban, írta
Rudnyánszky Gyula; *Lili* 2-ik felvonása; *Csikós* pusz-
tai jelenete ment.

Iskolai tanulmányi kirándulás.

Az ev. ref. kollegium 58 felső osztályu tanul-
ójának Hunyadmegyébe rendezett kirándulása, mely
három napot vett igénybe, igen szépen sikerült. Az
idő mindvégig kedvező volt s a merre csak mentek
a székely tanulók, mindenütt páratlan szeretettel és
lekötelező szíveséggel fogadták. A kirándulás veze-
tésével Szabó András tanár volt megbízva; kísérő
tanárok Szabó Árpád, Ravasz Árpád, János Béla és
Kádár Dénes voltak s részt vett benne, mint ven-
dég Nagy László kántor-tanító is.

Szept. 29-én volt az elindulás a helybeli állo-
másról, hol az állomásfőnök szíves intézkedése foly-
tán külön átmeneti kocsikban helyezkedett el a ki-
ránduló csoport. Tövisen találkozáva a s.-szentgyörgyi
ref. kollegiumnak 72 növendékével, akik N.-Enyed
és M.-Ujvár felé mentek szintén tanulmányi kirán-
dulásra, félórai pihenő után a Kenyérmező felé foly-
tatták utjokat s Alkenyérnél a *Kinizsi-emléket* meg-
tekintve, délután Szászvárosra érkeztek, hol az ál-
lomásnál a szászvárosi ref. Kun-kollegium tanári
kara várta és fogadta élén Simon Ferencz igazgató-
val; tanuló ifjúsága pedig a város végére jött előre
s onnan a gipsz-gyár megtekintése után együttesen
vonult be a városba katonai rendben a két testvér-
intézet ifjúsága. A beérkezés után, miután a kolle-
gium helyiségeit, szertárait, kórházát és kertjét meg-
látogatták, a kollegium tornacsarnokában szállásol-

tattak el. Este a kirándulókat a koll. ifjúság a Ko-
rona-szállodában, a tanárokat pedig a tanári kar a
Széchenyi-vendéglőben vendégelte meg lelkes testvéri
szeretettel.

Másnap reggel érzékeny bucsut véve a szíves
házigazdától, akik úgy tanulók, mint tanárok nagy
számban az állomásra is kikísérték, Piskin keresz-
tül Petrozsényba folytatták utjokat, gyönyörködve a
természetől fenségesen díszített vidék szépségeiben,
megtekintve utközben pár római *örtornyot*, a *meri-
sorai* vizesést, a *Cetate Bolik* s más nevezetessége-
ket. Petrozsényba érkezve, a salgótarjáni részvény-
társaság köszönbányáinak igazgató-helyettese *Henrich*
Viktor főmérnök fogadta és hívta meg ebédre; egy-
üttal a szurduki szoros s magyar határszél megnéz-
hetése céljából utasításokkal és kísérővel is ellátta.
Innen Livozénig vonaton, onnan pedig mintegy 6
kilométernyire gyalog vonultak az egyesült *Magyar-
és Oláh-Zsil* mentén a határszélig, bámulva a ter-
mészet fenséges alkotásait s a magyar államnak
óriási sziklákba vágatott nemzetközi útját s Oláh-
országnak területére is bementek 1 km-nyire. Onnan
megfordulva rövid pihenő után 12 km-ter hosszú
úton gyalog jöttek vissza Petrozsényig, hol a hosszú
és fáradságos uttól kissé ellankasztott kirándulókat
fényes ebédrel vigította fel az említett bányák igaz-
gatósa.

Petrozsényból a bányák külső felszerelésének
megnézése után estére *Hátszegre* érkeztek s az ot-
tani állomástól *Bucsi* Ákos adótsizt kalauzolása mel-
lett kocsikon vonultak a városi vendéglőbe. Itt Hát-
szeg városának előkelősége fogadta élén nagyérdemü
s fáradhatatlan lelkes polgármesterével *Muzsnai*
Bélával s *János* Albert ref. lelkész és e. m. főjegyző-
vel. Páratlan szívességet fejtett ki a tanulók ellátá-
sában egész Hátszeg város közönsége vallás- és nem-
zetiségi különbség nélkül. Hálás köszönet és őszinte
elismerés az intézőknek s egész város közönségének!

Okt. 1-én reggel a városi *tüzoltó zenekar* remek
indulói tették élvezetessé az állomáshoz való kivo-
nulást, mialatt *Boldogfalván* a 12. számban épült s
nagyszerű freskókkal díszített templomot mutatta
meg az ifjúságnak *Vásárhelyi* ref. lelkész. Az állo-
máson lelkes éljenzésekkel még egyszer bucsut véve
V.-Hunyad felé indultak.

V.-Hunyadon a Hunyadiak várában annak be-
járása után egy kis ünnepélyt is rögtönöztek, melyen
két tanuló alkalmi költeményt is szavalt, Ravasz
Árpád tanár pedig a vár multját és jelentőségét
méltatta. Végül a vasgyárnak bejárása s az ottani
munkálatok megismerése után a Zöldfa vendéglő-
ben megvacsorázva, kezdetét vette a visszavonulás.
Okt. 2-án érkeztek haza, hol az állomáson a kolle-
gium igazgatója, tanári kara s igen sok szülő várta
és fogadta a hosszú utból szerencsésen hazatért lel-
kes kirándulókat.

Köszönet és hála mindazoknak, akik e nevezet-
es tanulmányi kirándulást, melyről gazdag emlékek-
kel tért vissza az ifjúság, önzetlen szívességükkel s
a székelyek iránti meleg szeretetükkel sikerültté
tették!

S e tekintetben az érdem legnagyobb része a
szászvárosi ref. Kun-kollegium ifjúságát, tanári ka-
rát, a petrozsényi köszönbányák igazgatóságát, Hát-
szeg város lelkes vezetőit s egész közönségét, a v.-
hunyadi vár és vasgyár igazgatóságait illeti. Fogad-
ják a sz.-udvarhelyi ref. koll. ifjúságának s tanári
karának ez uton is leghálásabb köszönetét!

Sz-ó A-s.

Nyomatott Becsek D. Fia könyvnyomdájában.

Szám 4928—1899.

tlkvi.

Árverési hirdetés kivonata.

A sz.-udvarhelyi kir. törvényszék, mint tlkvi
hatóság közhírré teszi, hogy a szombatfalvi róm.
kath. egyház végrehajthatónak Kovács Ferenczné szül.
Sándor Julia végrehajtást szenvedő elleni 50 frt
tőkekövetelés és jj. iránti végrehajtási ügyében (a
sz.-udvarhelyi kir. járásbíró) területén levő szom-
batfalvi 53. sz. tjkvben felében alperes Kovács Fe-
renczné szül. Sándor Julia, másik felében Barabás
Márton társtulajdonos nevére irt A+ 501., 502. hrsz.
fekvő 36 frt, 854. hrsz. 13 frt, 952., 953. hrszám
33 frt kikiáltási árban, az 1881. évi LX. t.-cz. 156. §.
értelmében szombatfalvi 113. tjkvben Kovács Fe-
renczné szül. Sándor Julianna nevére irt A+ 399.
hrsz. 13 frt, 423., 424. hrsz. 45 frt; a szombatfalvi
115. tjkvben Kovács Ferenczné szül. Sándor Julia
nevére irt A+ 261/3. hrsz. emeletes kőház 720 frt;

szombatfalvi 117. tjkvben Kovács Ferenczné szül. Sándor Julia nevére irt A+ 682. hrsz. erdő 2 frt, a szombatfalvi 145. tjkvben 2/3-ad részben alperes Kovács Ferenczné 1/3 ad részben társtulajdonos Barabás Ignác kkoru nevére 1/3-ad részben irt 505., 506. hrsz. 22 frt, 587. hrsz. 1 frt, 758. hrsz. 27 frt, 859. hrsz. 49 frt kikiáltási árban az id. Barabás Márton javára bekebelezett haszonélvezeti joga fenntartásával — és az 1881. évi LX. t.-cz. 156. §-a értelmében egészben, szombatfalvi 263. tjkvben Kovács Ferenczné nevére irt 422. hrsz. 58 frt, szombatfalvi 241. tjkvben Kovács Ferenczné nevére irt A+ 504. hrsz. 22 frt, 719. hrsz. 63 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. év december hó 7-ik napján délelőtt 9 órakor a sz.-udvarhelyi kir. törvényszék tlkvi hatóságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt. m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság.
Sz.-Udvarhelytt, 1899. évi szeptember hó 19-ik napján.

Dr. Voith,
kir. tvszéki egyes bíró.

Papp és Tamás

férfi-szabók

— Székely-Udvarhelytt. —

Szives tudomásul!

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy ujabban a budapesti első nyilvános **szabászati iskolát** tanulmányozva, a már eddig is t. megrendelők teljes megelégedésére történt megrendeléseket ujabban a legdivatosabb szabátszat szerint készítjük el.

A n. é. közönség szives és tömeges pártfogását kérve, magunkat szives jóindulatukba ajánlva, maradtunk

mély tisztelettel

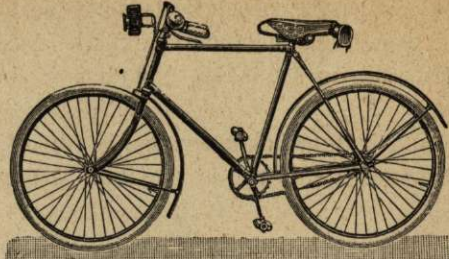
Papp és Tamás,
férfi-szabók.

PAPP-ZAKOR ENDRE

vaskereskedése

Székely-Udvarhelytt

— az „Arany kaszához” —

Van szerencsém egy a helybeli, mint a vidéki közönség igen becses figyelmét felhívni gazdagon berendezett

vaskereskedésemetre.

Mindennemü vajda-hunyadi vasak, legjobb minőségű fűtő- és főző-kemenczék, varrógépek 6 évi jótállásra. Épület- és butorvasalások, szerszámok legjobb minőségben, s nagyon olcsó árban árusítanak el.

Igen becses pártfogásért esedezve kiváló tisztelettel

Papp-Zakor Endre.

Épület- és butorvasalás nagyraktár!

Legnagyobb nyereség legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyereség **JEGYZÉKE.**

A legnagyobb nyereség legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

A nyereségek részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	jutalom nyeres. á	Korona
1	jutalom	60000
1	nyeres. á	40000
1	"	20000
2	"	10000
1	"	9000
1	"	8000
1	"	7000
2	"	6000
1	"	4000
5	"	3000
1	"	2500
7	"	2000
3	"	1500
31	"	1000
67	"	500
3	"	300
432	"	200
763	"	100
1238	"	50
90	"	50
31700	"	200
3900	"	170
4900	"	130
50	"	100
3900	"	80
2900	"	40

50,000 nyeres. és jut. összegben **13.160,000**

Az ötödik nagy m. kir. osztályosorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 újból **50,000**
sorsjegyre nyereség

jut vagyis az oldalt levő nyereségjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyeresési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak. Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyereség a legszerencsésebb esetben

egy millió korona

Szives mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész	I. o. eredeti sorsjegyet	6.-
„ fél	I. o. „	3.
„ negyed	I. o. „	1.50
„ nyolczad	I. o. „	-.75

küldünk szét utánvételt vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelményeket mielőbb, legkésőbb azonban

f. é. október 15-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

a m. kir. szab. osztályosorsjáték főelárúsító

Budapest, V., Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereséget fizettünk ki tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt több mint két millió koronát.

Rendelőlevél levágandó.

TÖRÖK A. és TÁRSA uraknak Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztályosorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget frt { utánvételezni kérem. postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törleendő.

Pontos czim. {

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPPELLER

Linimentum Capsici compos.
Ezen birneves házi szer ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdatomcsillapító bedörzselésként alkalmazatik köszvénynél, csúzná, tag-szagadtásknál és megbűléseknél és az orvosok által bedörzselésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; fóráktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több ki-szebbertéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

Szám 14975—1899.

szb.

Árlejtési hirdetmény.

Alólirt főszolgabíró részéről ezennel közhírré tétetik, hogy 14023—1899. szám alatt kiadott árlejtési hirdetmény alapján megtartott versenytárgyalás részben eredménytelenül maradt.

Ennélfogva szolokma—küsmödi viczinális út 3—4 km. szakaszán Szolokma végében ujonnan építendő kő-áterez 126 frt 77 kr. Rugonfalva—kiskedei viczinális közúton 3—4 km. szakaszán lévő átereszt újraépítése 100 frt 27 kr. Rugonfalva—n.-kedei viczinális közút 3—4 km. szakaszán lévő átereszt ujjáépítése 129 frt 71 kr.

A kobátfalva—martonosi viczinális közút 4—5 km. szakaszán (Martonosi hegyen) lévő átereszt ujjáépítése 111 frt 21 kr.; Tarcsafalva—Csehétfalva viczinális közúton 3—4 km. szakaszán (Csehétfalva szélén) építendő új kő-áterez 109 frt 08 kr. Az etéd—siklói viczinális közút 3—4 km. szakaszán (Küsmöd község végén) ujonnan építendő fedkőves átereszt építése 108 frt 08 kr kikiáltási ár mellett és 5% bánatpénz előleges lefizetése mellett a főszolgabírói irodában 1899. évi október hó 15-én d. e. 10 órakor árlejtés utján, esetleg szabadkézből vállalatba fog adadni.

Felhivatnak versenyezni óhajtók, hogy a feutirt időig zárt ajánlataikat hozzám adják bé, mivel az elkéssetten érkezők figyelembe nem vétetnek.

A szóbanforgó műszaki műveletek hivatalomnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Székely-Keresztúr, 1899. szeptember 7-én.

Gálffy Kálmán,
főszolgabíró.